

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, **Kaunas**, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Dacių
(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Sedlos

valsčiaus

Mažeikių

apskritis

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas

Želvytė Stanislava

verslas

mokytojas

Gimimo vieta

Paberžė, km.

valsčius

Varniai

apskritis

Telsiai

Adresas:

Sedlos pšt., Ketūnų pradžios mokykla,
Mažeikių apskr.

Ketūnų kaimas

Žinios surašytos 1935 m.

liepos

mėn.

1 Eilės Nr.	2 Vardas rašomąja kalba parašytas		3 Vardas vietos žmonių ištarme	4 Senovinės vardo formos	5 4 skilties šaltinis	6 Žinios surink- tos iš	7 Dalykas	8 Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	9 Dydis	10 Lokalizacija	11 Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	12 Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
✓ 1		Biržis	Bir'žes			Ž. R.	beržynas	viduryje kal- va, aplinkui se- menė žemė, prie molio, čuga betrai- ta ir ašieslaid	apie 1/4 ha	Daukanto Stasio ūkysje.		Tuo vardu vadina dauguma saviu- kas.
2		Daciai	Dace'			Ž. R.	Kaimas	žemė kalnuota prie molio, smėlio ir chropės	apie 1 km. ilgio, 10 kiemų			Kaimo gyventojai gy- vena viensėdiniškai.
3		Dacų kelelis	Dacų' kelie'lis			Ž. R.	Kaimo kelias	netaisomas		Yra iš Seclės-Pievenų kelio į Dacų km.		
4		Daukanto žvyrynas	Dau'konta žvirin's			Ž. R.	bulvių rū- šiai ir dirva	Kalvelė, smėlio žemė, aplinkui arvianč dirva	apie 1/4 ha	Daukanto Blacko ūkyje.		Seniau bent kiek toje vietoje raudono žvyro.
5		Medžioklė	Medžiuo'kle			Ž. R.	dirvos ir bent kiek miško	lygi žemė, prie smėlio	apie 10 ha	Prie Seclės-Pievenų kelio Pociams Butano, Daukanto Petro ir Kūniavos sūno ūkysse.		
✓ 6		Rūdpeikiai	Rudpelke'			Ž. R.	ganoma pelkė, dur- pynas	slapia vieta, durpės, raudona durpė, slapia, metais apvaliai neįėjusi	apie 10 ha	Dacų km. viduryje		Durpės imamos ir dabar.
7		Ronupis	Ruo'nupis			Ž. R.	upokšnis	be stardžių ir išgraužtos vagos, tiekla pievomis, vietomis iškasto grioviais.		Tiekla Dacų km. šiaurės rytų kraštu.	Tiekla į Stirtupį. Nastaine griovis, brunio Antano ūkysje.	Tiekla tik smarkiai palijus. Vasarą išdrius- ta.
8		Stirtupis	stertupis, ster'nupis			Ž. R.	upelis	Tiekla lygia, šema vieta		Tiekla Dacų km. pietų vakarų kraštu.		Tiekla tik smarkiai palijus. Vasarą išdriussta. 1931 m. iškastas, gausinant Dacų pievas. Dabar vadina Stirtupiu.

13 Istorinės žinios

Nr. 2. Daciai. Senas kaimas. Bandziava ėjo į Ketūnų dvarą, paskutiausiu laiku pas poną Sedauskį.

14 Archeologinės žinios

Nr. 1. Biržis. 1932 m. savininkas Dankantas Stasys, raudamas ašvulus, rado po vienu ašvulu varinę grančią papuošalą, kuri dabar raudasi Mažeikių apskr. pedagoginiame muziejuje. Grančios buvo sena. Po kiti ašvulų rado du seni pinigai, kurių vietai neišskaitomi. Vienas iš jų sidabri-
nis su voliskais parašais (ne visi bolšiai išskaitomi). Dabar raudasi Ketūnų pr. motyplio
muziejuje. Jėn pėst, aviant čirvą, isarti sučeti akmenis (sienelės ir lubos iš plotėčių
akmenų). Ant tų akmenų versaus rasta geležies kryselis, bet tik is vieny rūdrys,
kurios tų subijėjo. Taip pat esarta ir molio percho šukų.
Nr. 6. Rūdpelkiai. Rūdpelkiuose durpes kasant, raudama pusų pelny, bėrsų, juodalks-
nių ir kitų medžių šuobų, taip pat apdegusių medžių. Be to raudama brėdrių ra-
gų ir kaulų. Brėdrių ragų dar turį Dankantas Bladas gyv. šacių km. Prieš 40 metų esą
rasta smogaus kojų ir pečių menčių kaulai. Vardas isteka raudas, su raudomis.

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 2. Daciai. Senai esąs toje vietoje gyvenęs stambus ūkininkas, pavardė Dacys, nuo kurio ir kaimo kiles.
Nr. 5. Medžioklė. Seniau toje vietoje vidury augę aukštas miškas, brastose žemesnis. Pirma-
j. Dichej. Zverelien. slėpavėsi aukštajame rūsioje. Medžioklei ir praminę tą vietą Medžiokle.
Nr. 6. Rūdpelkiai. Rūdpelkių vardas, manoma, pareina nuo jiose esancio rudo vandens.
Nr. 7. Ropupis. Sis upoksnis praeisig una Plinksių valstybiname miške, kuriam seniau
augę stori medžiai, vadinami „ronai“. Manoma, kad nuo „ronų“ ir upoksnio vardas pareina.
Nr. 8. Stirtupis. Upelio deuba seniau ėjusios stirtos is Plinksių miško į Skuodinės mišką.
Šar ir dabar bent tiek einancios. Nuo to ir vardas kiles. Seniau buvo vadinamas
tikslai Stirtupiu. L. K.

16 Tautosakinės žinios

Nr. 2. Daciai. a) Dacių kaime yra sakomos šios
mislės: Elga, elga panele par pesa svieta vertosi (kels).
Trumpas dūpsts vūokitoks puokarklinus loncla (galvos šepetys).
b) Prietarai: Jecų peina ketum žicjoi, tad rek įmeste druskas, kad
karves peina nepajouptų.
Bolbes siute er mišlus vėte negal siuures vieju, bolbes
apbrams, mišlā nepos.
Bolbes vaquote pelnejo, tad bos dedeles bolbes.
Kor nier blesdingų, ten perkuns trenk.
Nr. 6. Rūdpelkiai. Seniau Rūdpelkiuose vaitisčio darę Šiburėliai.

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Dankantas Vladas Nr. 1, 16 Nr. 2 (a, b); 2) Pocius

Antanas Nr. 2, 3, 4, 5, 7, 8; 3) Dankantas Vladas Nr. 6.

Gimimo vieta(os) 1, 3 Daciai, 2 Kalniškiai

Amžius

	1			2, 3	
iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80

valsčius

Secla

apskritis

Mažeikiai